

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

**Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —**S U M A R**

— O întâmpinare la articolul d-lui Bossie «O chestiune de procedură» de d-l avocat Dem. Priboianu.

JURISPRUDENȚA :

— Casație s.-unite: *Herman A. Stern și cu Sava Șimandescu ș. a.* (Dacă o petiție de apel nu cuprinde motivele apelului, iar instanța de apel, după cererea intimatului obligă pe apelant să comunice intimatului motivele de apel, simpla depunere la dosar a motivelor în preziua judecării apelului, nu satisface cerințele legii, cu privire la comunicarea motivelor);

— Casație s. I: *Wittorio Durando ș. a. cu Ministerul de finanțe* (Din momentul ce un act constitutiv al unei societăți s'a încheiat de către părți, taxa proporțională a timbrului fiind legal percepută, nu se mai poate restitui, actul fiind semnat de părți și prezentat la tribunal, chiar dacă părțile au renunțat să mai îndeplinească formalitățile cerute de codul de comerț pentru ca societatea să poată funcționa);

— Casație s. II: *Cap. D. Rădulescu cu Al. Ștefănescu ș. a.* (Mandatul dat soției de către bărbat de a încasa venitul unor bani dotați dați cu ipotecă, subzistă și după desfacerea căsătoriei dacă nu se constată că a fost retras și soția nu poate să renunțe la acele dobânzi);

— Trib. Bacău: *Ion Mănușă cu Gh. Păslaru* (Un învățător având principala sa ocupațiune școala iar nu munca câmpului, nu poate beneficia de scutirea de timbru, nefiind considerat ca țărăn micșor de pământ);

— Jud. Ocol I Vasilu: *X cu A. Zilberman ș. a.* (Garantarea plății de către un comerciant major prin o scrisoare comercială a unei polițe semnate de 2 minori, dă loc la o acțiune comercială).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Prescripțiune. — Interruperea ei. — Modul cum se operează. — Recunoașterea de către debitor sau posesor a drepturilor celui în contra căruia se prescrie. — Interruperea prescripțiunii prin asemenea recunoaștere voluntară; *No. 2:* Legea pentru regularea proprietății mobiliare în Dobrogea. — Dreptul de depozitare acordat statului. — Modul de aplicare al acestui drept. — Excepțiunea stabilită pentru al doilea cumpărător. — Art. 26 din lege;

Casație s. II: No. 1: Concesiune petroliferă. — Comisiunea de consolidare. — Constituirea ei. — Judecarea de pace. — Lipsa sau împiedicarea lui. — Înlouirea cu altul delegat de Ministerul Justiției, iar nu de Primul Președinte al tribunalului. — Acoperirea viciului de constituire a primei instanțe prin judecata în apel. — Art. 5 l. p. consolidări și 11 din regulamentul ei și art. 7 l. i. p. — Cesiunea unui contract de concesiune. — Constație pendentă. — Dreptul cesionarului a o continua și susține. — Timbru. — Amendă pentru completarea lui. — Plata amendei la instanța de trimitere; *No. 2:* Casație. — Depunerea motivelor. — Materiei etorale. — Termenul în care ele au a fi depuse. — Art. 42 l. Curții de ca-

sație; *No. 3:* Judecătoria de pace. — Competință. — Caraulă de zi. — Refuz de a da concursul cerut pentru prinderea unor hoți. — Contravenție. — Art. 389 al. 11 c. penal; *No. 4:* Competința penală la judecătoria de pace. — Art. 308 combinat cu 165 c. penal;

Casație s. III: No. 1: Contencios administrativ. — Profesor de armonie la Conservator. — Transferarea lui dela Iași la București. — Necesitatea avizului favorabil al consiliului inspectorilor. — Aviz dat numai de minoritatea acelu consiliu. — Ilegalitatea transferării. — Anularea ei în urmă de către un alt ministru. — Recurs în contra acestei anulări. — Respingerea recursului. — Art. 5 al. f din din l. Curții de casație, art. 23, 33, 34 și 35 l. învățământului secundar și superior și art. 121 din regulamentul Conservatoarelor de muzică; *No. 2:* Contencios administrativ. — Decizie ministerială care calcă art. 1 din legea repașului duminical, aplicând-l și fabricanților de pâine. — Recurs în casație. — A mitere. — Deosebirea între actele de guvernământ și actele de autoritate administrativă. — Art. 5 § 3 lit. f, art. 32 al. 7 și 63 l. Curții de casație.

O întâmpinare la articolul d-lui Bossie «O chestiune de procedură»

Referitor la articolul intitulat «O chestiune de procedură» publicat în *Curierul Judiciar* No. 10 din 3 Februarie 1913 și semnat de către d-l Judecător C. St. Bossie, m'am decis a-mi exprima și eu părerea care este cu totul opusă, asupra chestiunii această tratată de d-sa și anume:

„Dacă procesul-verbal dresat de notar, jandarm sau factoral postal, doveditor de înmânarea copiilor de reclamațiune, cărților de judecată, etc., după cum prevede art. 68 din legea jud. de o-coale, combinat cu art. 66, 95 ultim alin. și 99 acelaș alinit și câte trele din aceeași lege, în comunele rurale, este nul sau poate face o dovadă până la proba contrarie, de cele cuprinse intrinșul, atunci când unul sau ambii martori asistenți vor fi în serviciul Poliției sau Primăriei respective? Aceasta este întrebarea care și-a pus-o d-l Bossie și pentru a demonstra că nu este nul un asemenea proces-verbal și că face dovadă de cele

coprinse în el până la dovada contrarie, printr'o serie de argumente, unele cari n'au nici o legătură cu această chestiune, a dat o destul de mare estindere materiei, fără, cred, a convinge în totul pe cititorii acestui articol, cari mai ales, sânt inițiați cu această procedură excepțională a judecătorilor de pace.

Mai înainte de a răspunde la chestiune, zice d-l Bossie, trebuie a face o observare că în textul art. 68, mai sus indicat, stipulându-se că în *comunele rurale* procesul verbal dresat de agentul competente să fie alcătuit în asistența a doi martori, cari să nu fie nici în serviciul Primăriei respective și nici în acel al Poliției, urmează a lua acest după urmă cuvânt, în înțelesul ce i se poate atribui în o comună rurală, adică în sensul de poliție judiciară, de poliția drumurilor, a țărinelor, etc., astfel că tot ce voi avea onoarea a discuta cu privire la cazul când martorii asistenți ar fi în serviciul Primăriei, se va putea aplica foarte bine și la cazul în care martorii asistenți ar fi în serviciul Poliției comunei rurale respective.

Să-mi dea voie d-l Bossie ca, chiar asupra acestei observări ce-și propune a face, asupra art. 68, să fiu de părere cu totul opusă față de a d-sale și iată pentru ce. Legiuitorul a înțeles că un asemenea proces-verbal, alcătuit în asistența a doi martori, să fie dresat, nu numai în comunele rurale de agenții indicați, dar și de cei din comunele urbane și tot în aceleași condițiuni și aceasta reese destul de clar și evident din termenii acestui articol: *«cari să nu fie în serviciul Poliției sau Primăriei respective»* și cu drept cuvânt, căci dacă ar fi vrut a înțelege așa după cum se susține de către d-l Bossie, apoi ar fi dat această redacție citatului articol: *«în serviciul Primăriei respective sau Poliției acesteia»* pe care d'altfel însuși d-l Bossie a dat-o, pentru a putea să-și susțină părerea d-sale de mai sus când zice: *«cari să nu fie nici în serviciul Primăriei respective și nici cel al Poliției»*, deci dându-se prioritate Primăriei, adică totului, nu părții, căci la țară polițiile de cari vorbește d-l Bossie, fac parte din Primărie, pe când cum e redactat de legiuitor, dând prioritatea Poliției, apoi de sigur că a înțeles poliția din orașe, iar nu pe cea rurală, pe care o înțelege d-l Bossie, și dacă i s'a dat prio-

ritate, i s'a dat, că e o autoritate mai importantă ca o primărie rurală și așa le trecuse și în articol, vorbind de poliție și apoi de comunele rurale.

Astfel dar trebuie înțeles cuvântul Poliție, de Poliția comunelor urbane, iar nu cea de Poliția judiciară alăturată pe lângă Primăriile comunelor rurale sau ca aceea a drumurilor care se face de către agenții prevăzuți la art. 51 legea drumurilor: inspectorii, inginerii, etc, nici la guarzii câmpeni, sau sergenții rurali, care pot face și pe guarzii câmpeni conform Regulamentului făcut în baza art. 24 legea organizării comunelor rurale din 12 Oct. 1904, toate persoane cu totul depărtate de localul Primăriei, și nu de acelea cari să fie în legătură imediată, sau sub ordinele notarului, după cum sunt: secretarul comunal, odăiașul, vătășelul, etc. pe cari desigur i-a înțeles legiuitorul, de cari persoane told'auna s'a făcut și se face chiar și azi uz pe o scară întinsă, d'a semna ca martori asistenți la orice fel de procese verbale, pentru cari se prevede de lege a fi semnate de martori, cași cele prevăzute de art. 68 și deacea legiuitorul prin acest articol a voit a stârpi acest uz, care devenise un abuz. Și e destul de regretabil că d-l Bosie prin felul d-sale de argumentare, dorește a se continua pentru eternizare acest uz, devenit abuz, fără desigur a se gândi la câte neajunsuri au contribuit și contribuie și azi niște asemenea proceduri vițioase. Câte hotărâri definitive nu s-au putut obține pe asemenea cai ilegale, considerându-se procedura ca indeplinită, când în realitate agentul nici nu știa poate unde stă partea citată, făcând aceasta fie de conveniență cu partea interesată, fie dintr'o condamnabilă neglijență, fie din imposibilitatea d'a putea notarul, a indeplini și această însărcinare, ori câtă bună voință ar avea și ori cât de diligent ar fi, când are și alte multe însărcinări, pe cari, este de mirare cum le poate indeplini, fără a mai adăoga depărtarea prea mare, drumurile impracticabile, terenurile accidentale, mai ales pe la munte, cum e drumurile anevoioase din cauza intemperiilor.

Acestea fiind zise, referitor la faptul că procesul-verbal dresat în comunele rurale și cu am susținut încă, că chiar și cel din comunele urbane, care trebuie a fi semnat de martorii asis-

tenți, cari să nu fie nici unul în serviciul Poliției sau Primăriei, trec acum la chestiunea dacă un asemenea proces-verbal, fiind semnat de martori, din care unul sau ambii împreună sunt funcționari la autoritățile sus arătate, este *nul* sau că poate face dovadă de cele coprinse în el, până la proba contrarie.

D-l Bossie prin o mulțime de argumentări proprii și citațiuni din diferiți autori, legi, jurisprudențe și legislațiuni streine, susține că procesul-verbal n'ar fi nul, pe când eu voi susține contrariul și că ar putea fi utilizat pentru a face dovada îndeplinirii procedurii, ori care ar fi ea, până la dovada contrarie. Că această a doua parte a argumentării d-sale deși ar putea fi acceptabilă într-o cât-va, dar nu o găsesc facilă, ba din contră s'ar străgăni părțile mai mult decât dacă s'ar anula procedura, căci ar urma a se dovedi cu martori pro și contra, vițiul de procedură când va începe și influența pe lângă martori ai agentului vinovat de rea procedare, și dacă s'ar face dovada că s'a comis o ilegalitate, aceasta n'ar fi o falsitate a adevărului? Desigur că da, și pentru ce nu s'ar urma calea aceasta a descoperirii falsului? Dar legiuitorul tocmai străgăniurile acestea a voit a le evita ca să nu mai apuce părțile pe o cale așa de lungă și costisitoare, în unele afaceri poate de minimă importanță, ca calea dovedirii falsului.

Iată acum și rațiunea pentru care susțin că procesul este nul și nu numai cel alcătuit de agenții din comunele rurale, dar și de cei din comunele urbane, atunci când ar fi semnat de funcționari și cu atât mai mult le consider ca nule pe cele alcătuite de către Poliție, cari azi după o jurisprudență care nu știu de va fi generală a judecătorilor de ocoale, le consideră ca valabile, chiar fără martori asistenți, cea ce e contra spiritului legii și aceasta o întemeiez tot pe argumentarea de mai sus, referitor la cuvintele «cari să nu fie în serviciul Poliției», când s'a înțeles Poliția urbană în general și nu cea alăturată pe lângă sau mai clar cea din comunele rurale, căci atunci se exprimă cum am arătat mai sus prin cuvintele, «în serviciul Primăriei respective sau poliției, etc.»

Aceasta reese și mai evident din ultimul aliniat al art. 68 care zice: Procesele-verbale astfel

intocmite, fac dovadă de cele coprinse în ele până la înscrierea în fals prin care se referă deci atât la procesul-verbal dresat în comunele urbane, cât și la cel dresat în comunele rurale, întrebându-se pluralul, deci peste tot voial a înțelege agenții din ambele comune, după cum am arătat că a înțeles când s'a zis: cari să nu fie în serviciul Poliției sau primăriei respective.

În ceace privește afirmarea d-lui Bossie că nulitatea unui asemenea proces-verbal, din cauză că martorii cari l'au semnat erau la acea epocă în serviciul Primăriei și eu iarăș zic și al Poliției, nu ar intra nici în prevederile art. 735 pr. civ. alin. 2, căci zicea d-sa o atare împrejurare este cu totul inofensivă și nu poate aduce cuiva nici vătămare nici folos (neque nocere, neque prodesse potest). Nu înțeleg cum găsește d-l Bossie că atare împrejurare e cu totul inofensivă, cum vad că se exprimă de mai multe ori în articolul d-sale, când cred că oricine vede că e prea ofensivă, aducând daune unei părți și foloase alteia în detrimentul acesteia și, când, după cum am arătat mai sus, agenții însărcinați cu îndepliniri de procedură, fac și azi uz de funcționarii subalterni din serviciile respective, pentru a semna procesele verbale, că au îndeplinit procedura, ceea ce în realitate nu s'a făcut, și din această cauză partea citată, necunoscând termenul, nu se duce la înfațișare, sau nu atacă pe cale legală hotărârea ce i s'a comunicat, în acest mod vițios și rămânând definitivă, care i-ar fi calea ca să poată repara acest procedeu decât să se adreseze justiției, fie pe cale ordinară, fie pe cale extraordinară, pentru a obține anularea unui astfel de proces-verbal, care este prejudiciabil interesului ei?

Cum adică lipsă aceasta de cunoștința termenului, pe o asemenea cale ilegală, nu găsește d-l Bossie că este de ordine publică? Eu cred că da, cu toată discuțiunea făcută de către d-sa, pentru a susține contrariul, dând mai multe teorii referitoare la formalitățile de procedură, substanțiale sau esențiale, secundare sau accesorii, de nulitățile absolute cum și cele relative și conchizând, cum că această nulitate a procesului-verbal semnat de martori din serviciul Primăriei sau Poliției, nu e formalitate substanțială, ba chiar că este inofensivă cum am zis că se exprimă d-sa de mai multe ori, pe când eu din contră am arătat

că este prea dăunătoare, că este o formalitate esențială ce trebuie bine observată, după cum a dispus legiuitorul, înțelegând în acest fel, să se întocmească de arătații agenți, dar cu asistența a doi martori, cari să nu fie, etc., oare aceasta nu înseamnă că fără această formalitate procesul verbal este fără ființă și deci nul? D sigur că da, și în atare caz, nu crede d-l Bossie că este mult mai bine a se anula acest proces-verbal semnat de asemenea martori, ca astfel să se poată da drept părții a se judeca din nou, în care caz nu se va perde decât timpul, dar se va câștiga foarte mult, dacă se va îndrepta o înșelătorie ce se va fi comis, de una din părți de convență cu agentul respectiv, sau din neglijența acestuia sau din alte împrejurări independente de voința lui, cum am arătat mai sus?

În cea ce privește susținerea d-lui Bossie că această nulitate chiar de ar fi, dar într-un cât nu este expres prevăzută de lege, nu este o nulitate absolută, fiindcă, zice d-lui, nici doctrina și nici jurisprudența, nu admit o asemenea nulitate, care nu este prevăzută expres, nici aceasta nu este exact, căci în o mulțime de cazuri similare, atât doctrina, cât și jurisprudența, au zis că nu e prevăzută în lege o nulitate expresă, totuși poate din alte împrejurări și fapte să reiasă o nulitate virtuală, absolută — Apoi oare prin expresiunea din art. 68 alin. 5, când după ce în mod imperativ însărcinează pe secretarul comunal, azi notarul, jandarm și factorul postala întocmi procesul verbal și apoi mai adăugă «dar cu asistența etc.» această dispozițiune, nu face și ea parte integrantă din aceeași îndatorire pusă agenților însărcinați cu îndeplinirea procedurii? De sigur că da, căci este o condițiune sine qua non, ca procesul verbal dresat să aibă ființă, să fie valabil, să fie semnat și de 2 martori, cari să nu fie însă în serviciul sus arătatelor autorități, dispoziție d'altfel prevăzută de legiuitor, tocmai în scop d'a împiedica în viitor fraudele ce se făceau cu îndeplinirea de procedură, pe care le-am semnalat mai sus, dispozițiune care este cred destul de salutară și s'ar putea oare a fi fără nici o sancțiune? Desigur că nu este admisibil aceasta, cu toate că d-l Bossie și poate și alții alături de d-sa, susțin că într-un cât o atare lipsă de formalitate, sau călcarea acestei formalități, nu s'a prevăzut expres

de legiuitor, nu ar avea nici un efect, căci n'ar fi o nulitate absolută ci relativă. Mi se pare stranie această argumentare, că o asemenea călcare de formalitate, să nu aibă nici un efect, într-un cât nu s'a prevăzut expres, dar care în realitate printr-o interpretare mai amănunțită a textului de lege, reiese, cum am arătat mai sus destul de evident, că ar da loc la nulitatea procesului verbal. Dar atunci după d-l Bossie și cei ce vor împărtăși părerea d-sale, ar însemna că legea nu mai este o regulă obligatorie, ci numai un simplu sfat, o simplă recomandare; oare așa este bine, este logic? Desigur că nu, ci erod că toate dispozițiunile dintr-o lege, interpretată de magistrat cu chibzuință, atențiune și pricepere, trebuiesc să aibă o sancțiune, mai ales că magistrații sunt suverani apreciatori și nu sunt ținuți a aplica tale quale legile, mășinându-se după principiul latin «Dura lex sed lex».

Mai cu deosebire că legea actuală a ju-lec. de ocoale, care a modificat în pripă și aproape radical legea judecătoriilor din 1896, lege bine întocmită, prin diferitele ei modificări, a dat naștere la multe confuziuni, lipsuri și omisiuni, semnalate de autori și de instanțele judecătorești inferioare și superioare și este regretabil că nu se ia măsuri de îndreptare a acestui neajuns cu totul dăunător. Unul din aceste neajunsuri este discutat de către d-l avocat Porfiriu și publicat în *Curierul Judiciar* No. 16 din 24 Febr. 1913, referitor la art. 99 din legea judecătoriilor și art. 349 C. Comerc. care s'a rezolvit de înalta Curte de Casație. Deși d-l Porfiriu găsește că soluția dată de Curte, n'ar fi în spiritul legii, totuși eu cred că da, fiindcă legea ju-l. de ocoale, legea cu o competență mărginită, să vie și să abroge texte din legi generale, și speciale, cum este și codul comercial, legea proprietarilor, legea tocm. agricole, codul silvic, etc. toate cu dispozițiuni speciale referitor la căile de atac, cred că nu ar fi logic a se face, mai ales când, cum zic, are multe neajunsuri provenite din multele omisiuni sau lipsuri, printr-o redactare de text cu totul confusă și trunchiată, cum se vede din întreg textul art. 68, tratat mai sus și cum este chiar și textul art. 99 la care se referă d-l Porfiriu, căci nu spune anume în cari afaceri apelul se face în termen de 10 zile? Astfel după cum prevedea textele art. 92 și 94 din legea judecătoriilor din

1896. cu toate că din textul art. 98, al legii actuale, s'ar deduce că este vorba de cele civile și comerciale, dacă însă se pune în concordanță art. 99 cu 27, căci de cele penale tratează art. 102, fără să mai fie pus în concordanță cu art. 51 și urm. tot din legea actuală. Că prin această dispoziție din acest articol, tratându-se a parte apelul penal, se pune întrebarea în care termen se va face apelul penal, în cel prevăzut de art. 99 din legea judecătorilor, sau în cel prevăzut de Pr. pen. art. 171, măcar că ambele articole prevăd același termen? Confuzie este și în privința cărților de judecată penală, referitor și la opoziție, căci nicăieri nu se vorbește despre ea în mod expres, ci rămâne a se căuta locul ei, tot prin deducție și s'ar putea zice că ar fi cuprinsă în art. 95, dar zic tot prin infinita deducție. Confuzia referitor la cele arătate mai sus, este și mai semnificativă, prin cuprinsul art. 106 referitor la recurs, prin care se spune ritoș: «cărțile de judecată, fie civile sau comerciale, fie penale pronunțate de jud. de ocol în ultima instanță, vor fi atacate cu recurs înaintea Trib. respectiv». Deci intrucât prin acest text de lege legiuitorul indică fiecare carte de judecată în parte, civilă, comercială sau penală, dacă ar fi să nu mai mergem prin deducție, referitor la cazurile de mai sus, apoi atunci s'ar înțelege după acest text, că în opoziție și apel, nevorbindu-se și despre afacerile comerciale, după cum vorbește de cele civile și penale numai în apel, afară de termen, care iarăși am arătat că este omis, ca să se refere la textele respective din legile speciale și prin urmare, mai ales în afacerile cambiale să se aplice în totul textul art. 349 din codul comercial, așa după cum a găsit cu cale Înalta curte de casație, soluție care este juridică și apoi trebuie a se avea în vedere celeritatea afacerilor cambiale fără a mai se discuta cele arătate de către d-l Porfiriu, căci la ea ar servi o opoziție față de o cambie, o știm cu toții, numai o prelungire de termen, ca să nu zic o străgănire, tot asemenea și apelul. Deosebit de aceasta sunt legi iarăși speciale, ca: Legea proprietarilor, Tocmelelor agricole, Codul silvic, etc., cari au diferite dispozițiuni și diferite alte termene pentru căile de atac ale hotărârilor și toate trebuiesc respectate de judecătorii de ocol, măcar că au la

îndemână în legea lor organică, textul art. 119 care zice: «Sunt abrogate toate legile și regulamentele contrarii legii de față». Căci cred că prin acest text de lege, a înțeles a abroga legile jud. de ocoale și regulamentele lor anterioare, iar nici de cum toate legile, căci atunci ar fi o complectă anomalie și ar urma ca prin o asemenea lege deși specială, dar să abroge dacă nu legile în întregime, totuși unele dispozițiuni din alte legi mai speciale și cu interese mai generale ceea ce nu ar fi logic, căci toate dispozițiunile din diferitele legi, trebuiesc respectate, concordate și armonizate unele cu altele, aceasta bine înțeles prin chibzuința magistraților.

Prin această digresiune am atins în parte și articolul publicat de către d-l Porfiriu, care deși nu l-am împărțășit, totuși voi mărturisii că el este bine și juridic tratat, în felul d-sale de a vedea, bine înțeles, și apoi s'a mai emis asemenea păreri și de alții, cum și de unele instanțe inferioare, cari toate trebuiesc respectate ca păreri cari au miez juridic.

Calafat

DEM. PRIBOIANU.

advocat, fost judecător

Înalta Curte de Casație și Justiție, s.-unite

Audiența dela 21 Martie 1913

Președenția d-lui C. N. BAGDAT, prim-președinte

Herman A. Stern Fiu cu Șava Șomănescu și Radu A. Barbu

Apel — Nemotivarea apelului. — Obligația impusă apelantului de a comunica părții intimale motivele apelului. Depunerea motivelor la dosar în prezința judecăței. — Dacă aceasta satisface cerințele legii pentru comunicarea motivelor de apel. — Art 69, 333 și 326 din procedura civilă.

După art. 69 din procedura civilă, nearătarea în petiția introductivă de instanță a temeiurilor de drept și de fapt pe cari se sprijină o cerere, îndrituiește pe partea interesată să ceară amânarea și comunicarea lor, fără a se putea face o a doua amânare pe acest motiv, iar prin articolul 333 din procedura civilă se prevede că pe lângă formele anume prevăzute prin art. 326 pentru introducerea apelului, se va aplica și toate celelalte rândueli prescise pentru tribunale de prima instanță.

Prin urmare, dacă o petiție de apel nu conține motivele apelului, iar instanța de apel, după cererea intimatului obligă pe apelant să comunice intimatului motivele de apel, simpla de-

punere la dosar a motivelor în prețuia judecării apelului, nu satisface cerințele legii cu privire la comunicarea motivelor; așa că atunci când instanța de apel declară că prin depunerea motivelor la dosar s'a satisfăcut cerința legii relativ la modul comunicării motivelor de apel, nesocotește dispozițiile privitoare la comunicarea acelor motive edictate de legiuitoi în scopul ca partea intimată să fie pusă în măsură de a cunoaște motivele de apel pentru a-și pregăti apărarea sa*).

Decizia No. 5/913.—Casată, în urma a două divergențe, ivite înaintea secțiunii a II-a a Înaltei Curți, după recursul făcut de Herman A. Stern Fii, decizia Curței de apel București secția I, No. 17/912, dată în proces cu Sava Șomănescu și altul.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l I. Cerkez;

Pe d-l avocat M. G. Valerianu, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat N. Miteșcu, în combateri; și

Pe d-l Procuror general Sc. Popescu, în concluziuni pentru respingerea recursului.

Deliberând.

Asupra motivului I de casare:

I. «Violarea art. 69 și 326 din procedura civilă.

«Petiția de apel, făcută de d-l Sava Șomănescu, necoprind motive de apel, am cerut la o primă înfățișare Curței de apel să oblige pe apelant a ne comunica motivul de apel, ceea ce s'a admis

«D-l Sava Șomănescu nu ne-a comunicat însă acele motive de apel, ci în prețuia judecării le-a depus numai la dosar. Am cerut Curței ca conform art. 69 și 326 din procedura civilă ca să respingă apelul ca nemotivat, căci nu am fost în măsură să cunoaștem motivele de apel ce conțineau motive noi de apărare și să ne pregătim apărarea. Curtea de apel respingând apărarea noastră a violat art. 69 și 3.6 din pr. civ.»

Având în vedere că din decizia supusă recursului rezultă că instanța de fond — chemată să judece apelul intimatului în recurs Sava Șomănescu în contraștentei cu No. 63 din 1911 a tribunalului Ilfov secția comercială, prin care se validează în mâinele sale poprirea ordonată de acel tribunal după cererea firmei Herman A. Stern fiu pe ori ce sume de bani ar datoră lui Radu A. Barbu, numita firmă, recurentă în acest recurs, aridicând incidentul de respingere ca nemotivat a apelului pe motiv că petiția de apel nu coprindea motivele pe cari se întemeiază apelul, iar motivele de apel, pe care apelantul le-a depus la dosar în prețuia judecării apelului, nu i-au fost comunicate, astfel după cum fusese obligat apelantul prin jurnalul Curței din 23 Februarie 1912;

Că acest incident a fost respins de Curtea de apel pe considerațiunea că depunerea motivelor la dosar, satisface cerința legii în această privință;

Că asupra recursului făcut de firma Herman Stern fiu, făcându-se divergență de secțiunea II-a a acestei Înalte Curți și asupra acestui incident de procedură, iar la judecata în divergență a recursului neputându-se forma

majoritatea cerută de art. 2 din legea organică a Curței recursul a fost trimis în cercetarea și judecata secțiunilor unite;

Văzând art. 69 și 333 pr. civilă:

Considerând că rezultă din dispozițiunile art. 69 că nearătarea în petiția introductivă de instanță a temeiurilor de drept și de fapt pe care se sprijină o cerere, îndrituiește pe partea interesată să ceară amânarea și comunicarea lor, fără a se putea face o a doua amânare pe acest motiv, iar prin art. 333 se prevede că pe lângă formele anume prevăzute prin art. 326 pentru introducerea apelului, se vor aplica și toate celelalte rânduieli prescise pentru tribunalele de prima instanță;

Considerând de altă parte, că art. 3 6 din pr. civilă, prevede în mod categoric că petiția de apel va coprinde și motivele apelului.

Considerând că, în speșă, Curtea de apel după cererea părții intimată, pe baza regulilor de procedură sa enunțate, a obligat pe apelant prin jurnalul No. 846/912 ca să comunice părții intimată motivele de apel întrucât constatare că nu fusese indicate în petiția de apel;

Considerând că apelantul, pentru termenul fixat pentru judecarea apelului, n'a comunicat firmei intimată motivele de apel, ci s'a mărginit numai a le depune la dosar în prețuia judecării apelului;

Considerând că așa fiind, când Curtea de apel, prin considerentul pe care și sprijină decizia sa în această privință, declară că prin depunerea motivelor la dosar s'a satisfăcut cerința legii cu privire la comunicarea motivelor de apel scapă din vedere formele prescise de procedură pentru comunicarea către părți a diferitelor cereri și acte de procedură, punând pe partea intimată în apel în neputință d'a cunoaște motivele de apel pentru a-și pregăti apărarea la termenul fixat pentru judecată, nesocotind astfel dispozițiunile și privitoare la comunicarea motivelor de apel dispozițiunile edictate de legiuitoi în arătatul scop și interes al părții intimată, prin articolele din procedura civilă vizate în motivul de recurs;

Că prin urmare acest mijloc fiind întemeiat recursul cătă a fi admis, iar decizia adusă în recurs casată, fără a se mai cerceta cel d'al (1-lea motiv de recurs;

Pentru aceste motive Curtea, casează, etc.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 6 Martie 1913

Președenția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Vittorio Durando și Societatea petrolieră Italo-Română cu Ministerul de finanțe.

Restituiri de taxe. — Timbru proporțional. — Dacă asemenea taxe de timbru se restituiesc și în cari cazuri — Societate comercială constituită prin contract — Nefuncționarea ei din diferite împrejurări. — Dacă se poate restitui taxa timbrului proporțional percepută pentru acel act — (Art. 10 și 23 1 timbrului).

1) Conform art. 10 din legea timbrului, taxele de timbru și celelalte taxe speciale prevăzute de această lege, legal percepute, nu se restituiesc în nici un caz, de unde rezultă că pentru ca o taxă de timbru proporțională să fie restituită, trebuie ca ea să fi fost ilegal percepută.

2) Art. 23 al. 3 din legea timbrului prevede că, contractele pentru constituirea și desfacerea asociațiunilor, sunt supuse la taxa timbrului fix de 10 lei coala și la taxa proporțională de trei lei pentru fiecare mie de lei dela 10000 lei în sus; de unde rezultă

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 29,913 pag. 346.

că legiuitorul a voit să supună la taxă actul scris de constituirea societății, fără să se preocupe dacă formalitățile cerute de codul comercial pentru existența legală a societăților comerciale, au fost sau nu îndeplinite, sau dacă societatea a funcționat sau nu.

Prin urmare, dacă după încheierea actului constitutiv al societății de către părți, ele au renunțat să mai îndeplinească formalitățile cerute de codul comercial pentru existența legală a unei societăți comerciale astfel că acea societate nu s'a realizat și n'a funcționat, aceasta nu poate să aibă nici o influență asupra legalității perceperei taxei de timbru proporțional care era datorită și deci legal percepută din moment ce actul a fost semnat de părți și prezentat la tribunal *).

Decizia 201/913. — Respins recursul făcut de Vittorio Durando ș. a., contra deciziei Curței de apel din București s. III, No. 158/910.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier, AL. G. Hionu.

Pe d-nii avocați Emil O. Iulescu și Barbu Păltineanu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat C. Marinescu-George în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare :

1) «Violaarea art. 10 combinat cu art. 63 din legea timbrului de la 1906 și exces de putere în adevăr art. 1) prevede că numai taxele de timbru proporțional legal percepute nu se restituiesc în nici un caz. De aci dar rezultă că taxele de timbru proporțional ilegal percepute cum sunt în speță taxele a căror restituire le cerem pentru că se dețin fără cauză de minister urmează a se restitui»

«De altminteralea art. 63 din aceeași lege prevede în mod expres că asemenea restituiri se ordonează de justiție»

2) «Violaarea art. 11, 23 al. III din legea timbrului de la 1906 și exces de putere»

«Legea timbrului când supune prin art. 23 al. 3 la o taxă de timbru proporțional contractele pentru constituirea asociațiilor înțelege să supună la acea taxă actul de societate perfect iar nu actul care conține numai intenția mai multor persoane de a funda o societate»

«Astfel fiind taxele percepute cu ocazia confecționării unui act constitutiv de societate nu sunt legal percepute decât dacă actul a devenit act de societate adică dacă societatea a căpătat ființă legală, prin îndeplinirea tuturor formalităților prevăzute de codul de comerț».

3) «Rea aplicare a art. 51 din legea timbrului de la 1906 Art. 151 prevede numai momentul în care are să perceapă taxele de fisc aceasta ca o măsură de siguranță pentru încasarea taxelor și nu contrazice cătuși de puțin celelalte texte din legea timbrului care permit în cazuri exprese prevăzute, restituirea taxelor direct prin Minister și în celelalte cazuri prin petiție»

«Dacă art. 51 s'ar aplica așa cum rezultă din sentința Tribunalului confirmate de Curte, atunci ar urma ca să nu se restituie nici o dată nici un fel de taxă».

Deliberând

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că Societatea petroliferă Italo-Română și Vittorio Durando au chemat înaintea Tribunalului civil pe Ministerul de Finanțe, pentru a fi obligat să le restituie suma de 31470 lei, ce reprezintă taxele de timbru proporțional percepute la actul constitutiv al societății anonime pentru industria petrolului «Silvia»; că motivul pentru care s'a cerut restituirea taxei este că societatea a rămas în stare de proiect, căci nu s'a mai dat nici un curs actului constitutiv al societății, care a și fost în urmă anulat printr'un alt act; Că Ministerul de Finanțe s'a opus la restituire, pe motiv că legea prevăzând că taxa se percepe pentru actul de constituirea societății, ea este legal percepută în speță și deci nu se mai poate restitui; Că ambele instanțe de fond au respins actul apărând pe Minister de restituirea taxei în chestiune;

Considerând că, conform art. 10 din legea timbrului, taxele de timbru și celelalte taxe speciale prevăzute de această lege, legal percepute, nu se restituiesc în nici un caz;

Considerând că, în speță, este vorba de taxa timbrului proporțional pentru constituirea unei societăți;

Că, prin urmare, pentru ca această taxă să poată fi restituită, trebuie ca ea să fi fost ilegal percepută;

Considerând că, art. 23 alin 3 prevede că contractele pentru constituirea și desfășurarea asociațiilor sunt supuse la taxa timbrului fix de 10 lei coala și la taxa proporțională de trei lei pentru fiecare mie de lei, de a 10.000 lei în sus cum este în speță;

Că de aci rezultă că legiuitorul a voit să supună la taxă actul scris de constituirea societății, fără să se preocupe dacă formalitățile cerute de codul comercial pentru existența legală a societăților comerciale, au fost sau nu îndeplinite sau dacă societatea a funcționat sau nu,

Că, în adevăr, art. 23 citat nu subordonează perceperea taxei unei asemenea condiții, ci supune la taxă contractul de societate, adică actul scris prin care părțile și-au manifestat voința de a se asocia, bine înțeles dacă acel act a fost semnat de toate părțile contractante;

Că această dispoziție de lege este aplicatiunea principului, care rezultă și din art. 1 al legii, că taxa de timbru, este un impozit asupra înscrisurilor;

Că, prin urmare, în speță, dacă după încheierea actului constitutiv al societății de către părți, ele au renunțat să mai îndeplinească formalitățile cerute de codul comercial pentru existența legală a unei societăți comerciale, astfel că o asemenea societate nu s'a realizat și n'a funcționat, aceasta nu poate să aibă însă o influență asupra legalității perceperei taxei de timbru proporțional, care era datorită și deci legal percepută din moment ce actul a fost semnat de părți și prezentat la Tribunal spre a fi autentificat;

Că nu se poate susține că în acest caz taxa timbrului ar fi reținută de fisc fără nici o cauză, de oarece cauza perceperei și reținerii acelei taxe este actul încheiat de părți, fiind indiferent, din punctul de vedere al legii timbrului, dacă societatea a existat față cu legea comercială și dacă a funcționat;

Că curtea de apel, hotărând astfel și respingând acțiunea recurenților, a făcut o justă aplicațiune a principiilor și a textelor de lege citate mai sus, astfel că motivele de casare ne fiind întemeiate recursul cată să fie respins.

Pentru aceste motive curtea respinge etc.

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 29,913, pag. 347.

ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. II

Audiența dela 2 Maiu 1912

Președenția d-lui M. JULIAN, președinte

Căpitan D. Rădulescu cu Al. Ștefănescu, Constantin Steriu și Petre Scădăreanu.

Avere dotală. — Capital dat cu ipotecă. Mandat dat de bărbat soției sale de a încasa dobânzile. — Subzistarea mandatului și după desfacerea căsătoriei, dacă n'a fost retras — (Art. 1242 c. civil)

1) Mandatul dat de bărbat soției sa'e de a încasa venitul unor bani dotați dați cu ipotecă, nu ridică soțului administrația averii dotale, putând și el să îndeplinească obligațiunile conferite mandatarului.

Acest mandat dat soției de către bărbat, poate subzista și după desfacerea căsătoriei, întrucât nu se constată că a fost retras

2) Soția care are mandat din partea soțului ei de a încasa dobânzile unui capital dotal, cari aparțin lui, conform art. 1242 c. civil, nu poate să renunțe la acele dobânzi.

Deciziunea 118/912. — Casată după recursul făcut de capitan D. Rădulescu, decizia Curței de apel București, s. III, No. 158/911, dată în proces cu Al. Ștefănescu și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier E. G. Economu;

Pe d-l avocat Antinescu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Em. Pantazi în combateri;

Deliberând, și

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată următoarele: prin actul de ipotecă autentificat și înscris la No. 780/99 de Trib. Ilfov secția Notariat Principele Alexis Karageorgheviici s'a împrumutat dela Maria D. Rădulescu cu autorizația soțului său Căpitan D. Rădulescu cu suma de 260000 lei pe termen de 5 ani și cu dobândă de 9% în act se stipula că dobânda curge în favoarea Mariei Rădulescu; pentru garantarea împrumutului s'a constituit ipotecă mai multe imobile, iar suma împrumutată fiind dotală, împrumutat a fost autorizat de Tribunal; neplătindu-se dobânziile dela 1900, imobilele ipotecate au fost scoase în vânzare, însă nu au putut fi adjudecate din cauza lipsei de concurenți. Din această cauză Maria Rădulescu care în anul 1903 s'a divorțat de soțul său, și-a cedat, la 1911 creanța sa, intimațiilor în recurs, cari au și cumpărat imobilele dela debitor; că după aceea, Căpitanul Rădulescu a cerut scoaterea în vânzare a imobilelor pentru motivul că dobânzile datorite de debitor fostei sale soții pe anii 1900-1903 nu au fost plătite; că la această cerere, intimații în recurs au făcut contestație care le-a fost admisă, atât de Tribunal cât și de Curtea de apel, dispunându-se scoaterea de sub urmărire și vânzare a imobilelor urmărite și închiderea dosarelor;

Asupra motivului I și IV de casare:

I. «Omisiune esențială Curtea în considerentele deciziunii

sale, susținând că eu aș fi dat fostei mele soții mandat ca să încaseze veniturile dotale, în special procentele ce mi se cuvenea la capitalul de 260000 lei împrumutat Principei Karageorgheviici, care procent pe 3 ani, făcând suma de lei 70200, după dispozițiunile clare ale art. 1242 c. civil erau proprietatea mea. Curtea omite a se pronunța asupra punctului esențial dezbătut de mine atât oral cât și prin concluziuni, combatând teoria mandatului, în sensul că nu poate fi vorba de mandat dat fostei mele soții de a încasa procentele atât timp cât el este contestat că pe primul an aceste procente mi s'au răspuns mie, soțul de către Tribunal prin sindicul bursei;

«Acest punct fiind esențial și de el depinzând neexistența mandatului, și Curtea omițând a se pronunța asupra lui deciziunea Curței trebuie casată pentru acest motiv».

IV. «Violațiune art. 1224, 1225, 1226 și 1242 din codul civil.

«Întrădevar Curtea violează expusele texte de lege când argumentează că eu nu am avut administrația averii dotale ci am dat mandat tacit fostei mele soții de a primi veniturile dotale, pe cât timp am probat contrariul că eu am administrat conform drepturilor ce aveam dela lege nedând nimănui mandat și încasând singur procentele pe primul an».

Considerând că Curtea de apel a constatat în fapt că Maria Rădulescu a avut mandat din partea soțului său, Căpitanul Rădulescu, ca să încaseze o parte din veniturile averii dotale precum și întregul venit al ipotecii în chestiune; că față de această constatare, omisiunea Curței de a se pronunța asupra faptului că în primul an procentele ipotecii au fost răspunse soțului, nu este esențială de oarece, chiar dacă soțul a încasat procentele pe primul an, prin această mandatul dat soției nu a încetat mandatul, putând îndeplini și el obligațiunile conferite mandatarului;

Că, recurentul dând mandat soției să încaseze venitul ipotecii, prin aceasta nu s'a ridicat soțului administrația averii dotale așa că Curtea judecând în acest sens, n'a violat nici unul din textele de lege vizate în motivul de casare, care de aceea sunt nefondate;

Asupra motivului II de casare:

II. «Exces de putere. Curtea comite un adevărat exces de putere, când spre a apăra pe intimați de pretențiunile mele, care le aveam pentru încasarea procentelor pe timp de trei ani, cât a mai durat căsătoria pe cale de contestație la urmărire, lichidează niște conturi dintre mine și fosta mea soție care nu a figurat în instanță și nu s'a dovedit cu nimic că au fost reclamate de fosta mea soție, sau că eu nu mi-am îndeplinit datoria de a procura fostei mele soții, tot ce a avut necesitate în timpul căsătoriei Astfel că Curtea nemotivând de loc de unde a luat dovadă că eu în timpul căsătoriei nu aș fi dat cele necesare fostei mele soții, comite un exces de putere, când zice că fosta mea soție avea dreptul să reție a patra parte din venitul dotei pentru necesitățile sale, când în actul dotal este prevăzut numai condițional, când eu nu mi-aș fi îndeplinit datoriile de a procura tot ce avea necesitate. Proba aceasta nefăcându-se nici la Tribunal, nici la Curte, iar pretențiunile fostei mele soții urma să facă obiectul unei acțiuni pe cale principală»

Considerând că Curtea de apel a constatat că în actul dotal dintre soții Rădulescu s'a stipulat că, în caz când soțul nu va întrebuința o parte din venituri pentru trebuințele personale, ale soției, aceasta și rezervă dreptul a reține $\frac{1}{4}$ din venitul bunurilor dotale; că, apoi, în actul de ipotecă s'a stipulat că dobânzile ipotecii vor curge în favoarea soției; că, Curtea explicând cauza

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 60/912, pag. 767.

din acest act, constată că soțul n'a înțeles să renunțe la dreptul ce i este conferit de art. 1242 c. civ., dar că el a înțeles să dea mandat soției ca să încaseze pe lângă sfertul veniturilor dotale și celelalte $\frac{3}{4}$ din venit;

Că, Curtea de apel constatănd astfel că, soțul a dat mandat soției, ca să încaseze venitul întreg al ipotecei, n'a comis prin aceasta nici un exces de putere, căci a putut pe calea contestațiunii la urmărire să determine înținderea mandatului și de aceea motivul de casare este nefondat;

Asupra părții întâia din motivul III de casare:

III. «Exces de putere și violarea art. 1536 c. civil, Curtea mai comite un exces de putere, când zice că fosta mea soție a vândut în virtutea presupusului mandat tacit drepturile mele ce le aveam de la lege ca soț dotal către intimați, încasând suma de 42000 lei pe cât timp din actele prezentate de intimați, constatăndu-se că fosta mea soție, când și-a vândut drepturile sale intimaiilor era divorțată de mine de 7 ani trecuți, astfel că orice presupus mandat încetase prin desfacerea căsătoriei».

Considerând că Curtea de apel, constată că Maria Rădulescu a cesionat în anul 1911 intimaiilor în recurs creanța sa ipotecară de 26000 lei pentru suma de 42000 lei;

Considerând că numita avână mandat dela soțul său pentru încasarea dobânzilor, ar fi putut, chiar după desfacerea căsătoriei, să încaseze dobânzile întrucât mandatul poate subsista și după desfacerea căsătoriei și întrucât nu se constată că mandatul a fost retras;

Că, prin urmare, Curtea de apel, n'a comis nici un exces de putere, așa că această parte a motivului este nefondată;

Asupra părții a II a din motivul III de casare:

III. «Drepturile ce fosta mea soție a vândut, a fost capitalul de 26000 lei și procentele de la desfacerea căsătoriei înainte, nu acelea din timpul căsătoriei, cari erau proprietatea mea, soț dotal, fiind singur în drept de a le încasa».

Considerând că însăși Curtea de apel a constatat că soțul a dat mandat soției sale ca să încaseze venitul ipotecei;

Considerând însă, că se constată, că soția n'a încasat dobânzile ce se cuvenea soțului în timpul căsătoriei, adică dela 1900, de când n'a mai fost platite până la 1903 când căsătoria dintre soți a fost desfăcută;

Că, soția nu avea mandat dela soț decât să încaseze acele dobânzi care se cuveneau lui conform art. 1242 c. civ., fără însă a putea să renunțe la ele;

Că, întru cât Curtea de apel nu constată că soția și-a îndeplinit mandatul, adică a încasat în numele soțului dobânzile din timpul căsătoriei ce se cuvenea lui, numai prin exces de putere atribuie suma cu care și-a cesionat creanța dobânzilor, pe motiv că soția era liberă să dăruiască capitalul creanței sale, fără ca din nimic să rezulte acestea;

Că dar, această parte a motivului de casare este întemeiată;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge motivele I, II, IV și partea I a motivului III și casează pentru partea II a motivului III, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența dela 7 Martie 1913

Președinția d-lui DANIEL BUDU, judecător de ședință

Sentința civilă No. 119

Ion Mănicuță cu Gh. Păslaru

Timbru. — Scutiri. — Acțiuni personale și mobiliare întentate de un învățător. — Dacă asemenea acțiuni sunt

scutite de timbru conform art. 33 ult al din legea jud. de ocoale.

După art. 33 al. ult. din legea judecătorilor de ocoale, sunt scutite de taxa timbrului și de orice alte cheltuieli de procedură, acțiunile personale sau mobiliare, de natura celor ce se judecă în comunele rurale, când ele vor fi pornite de țărani; iar prin cuvântul de «țaran», se înțelege locuitorul din sat, muncitor de pământ care singur poate beneficia de scutirea prevăzută de sus citatul articol;

Prin urmare, un învățător care are principala sa ocupațiune școala iar nu munca câmpului, nu poate beneficia de scutirea de timbru sus arătată, nefiind considerat ca țaran muncitor de pământ.

S'a prezentat recurentul prin d-l avocat I. Ioanișescu, și intimatul prin d-l avocat St. Văgănescu.

Tribunalul,

Asupra recursului făcut de Ion Mănicuță contra cărții de judecată No. 1/913 a Judecătoriei rurale Cașin, ocolul Onești, jud. Bacău, dată în procesul făcut contra lui Gh. Păslaru pentru restituirea unei cambii în valoare de două sute lei precum și asupra procesului pornit de către Gh. Păslaru contra lui I. Mănicuță pentru plata sumei de două sute lei;

Văzând susținerile făcute și lucrările dela dosar;

Considerând că conform art. 33 ultimul alineat din legea judecătorilor de ocoale sunt scutite de taxa timbrului și de orice alte cheltuieli de procedură acțiunile personale sau mobiliare de natura acelor care se judecă în comunele rurale (art. 58) când vor fi pornite de țărani;

Că nici din lege și nici din desbaterile parlamentare nerezultând vre-o lămurire asupra înțelesului cuvântului «țaran» urmează a se recurge la regulamentul legii, unde prin art. 88 se arată în mod clar și categoric că prin «țaran» se înțelege «locuitorul din sat muncitor de pământ», care singur poate beneficia de scutirea de timbru prevăzută de art. 33 din lege;

Că art. 88 din regulament umplând o lacună care există în art. 33 din lege, urmează a servi drept criteriu în interpretarea cuvântului «țaran» cu privire la acțiunile personale sau mobiliare întentate conform legii judecătorilor de ocoale, în atare caz regulamentul fiind în rolul său de a explica sensul unei dispozițiuni din lege susceptibilă de diverse interpretări;

Că în acest sens este și doctrina, care arată că prin cuvântul «țaran» urmează a se înțelege săteanul propriu zis, adică locuitorul de la țară a cărui principala ocupațiune este munca câmpului. Art. 33 din lege coprinzând o dispozițiune de favoare nu poate fi de cât de strictă interpretare, astfel că nu poate beneficia de dănsa: preotul, învățătorul, cărciumarul, notarul etc., chiar locuind la țară, căci nu pe aceștia a vroit să-i ocrotească legiuitorul ci pe țăranul care în afară de ocupațiunea lui de cultivator nu mai are o altă profesie rentabilă, pe țăranul care muncește pământul cu brațele agonisindu-și existența din o atare muncă, pe asemenea țărani a vroit să-i ocrotească legiuitorul prin art. 33 iar nici de cam pe ceilalți săteni, care deși locuiesc la țară, totuși nu au ca principala ocupațiune munca câmpului (C. Botez «Noul cod de ședință al judecătorului de ocol» pag. 415);

Că așa fiind și întrucât necontestat că recurentul I. Mănicuță a fost și este învățător, urmează că are ca principala ocupațiune școala iar nu munca câmpului, așa că în conformitate cu cele de mai sus, rezultă că dănsul nu poate beneficia de scutirea de timbru prevăzută de art. 33 din lege și ca atare recursul cea declarat contra cărții de judecată No. 1/913 a judecătoriei

rurale Caşin, ocolul Oneşti, nefiind timbrat, urmează a se anula, conform art. 52 din legea timbrului;

Că în ce priveşte legea din 7 Aprilie 1910 pentru interpretarea art. 7 din legea rurală de la 1861, ce s'a învocat de către recurent în favoarea sa, o atare lege nu-şi poate avea aplicarea în speţă, unde nu e vorba de vre-un pământ dat conform vre-unei legi rurale, spre a putea face aplicabilă acea lege, ci e vorba de o acţiune personală mobilară de două sute lei pe baza unei cambii, precum şi de o altă acţiune conexă pentru restituirea acelei cambii. Urmează deci a se înălţura cu total-argumentul dedus din o lege străină speţei;

Că astfel, recursul precum şi acţiunea lui I. Mănicuţă nefiind timbrate urmează a fi anulate

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător C. St. Fossie, tribunalul în majoritate anulează etc.

(ss) Dan Budu, C. St. Bossie

p. grefier (ss) I. Tudor

O p i n i u n e

Nicăeri legile ţărei noastre nu definesc ce anume se înţelege prin expresiunea «ţăran»

Nu este dar nici un motiv de a adopta ca criteriu distinctiv al noţiunii corespunzătoare acestui cuvânt îndeletnicirea exclusivă sau principală de cultivator de pământ

Deci după cum un mic meseriaş manual cismar, croitor, dogar, care trăieşte la ţară, nu poate fi exclus din rândurile ţărănimii pentru motivul că aceste ocupaţiuni i-ar da răgaz să aibă ca îndeletnicire principală munca câmpului, tot astfel nu poate fi exclus din rândurile ei nici învăţătorul, care e conducătorul ei indicat în unele împrejurări şi care prin felul său de viaţă e în contact zilnic şi apropiat cu mediul rural.

Credem că dacă legiuitorul din Aprilie 1910 nu şi-a făcut nici un scrupul, şi cu drept cuvânt, de a îngloba pe învăţător în categoria de săteni cultivatori de pământ prevăzută de art. 7 din legea d-la 1879 interpretativă a legii rurale, a fortiori nu trebuie să lăsăm pe învăţător în afară de sfera noţiunii de ţăran pur şi simplu, la care se referă art. 33 din legea judecătorilor de ocoale.

Credem deci că învăţătorul I. Mănicuţă a făcut bine fără timbru recursul de faţă şi suntem de părere că incidentul derivat din netimbrarea lui, urmează a fi respins ca nefondat.

Judecător (ss) Gh. Mezincescu.

JUDECATORIA RURALA OCOLUL 1. VASLUI

Audienţa dela 16 Februarie 1913

Carte de judecată cu relată No. 196

Cambie Semnarea ei de doi minori — Garantarea ei de către un comerciant major — Dacă poate da naştere la o obligaţie comercială — (Art. 918, 1653 c. civ.).

O cambie semnată de 2 minori fiind nulă prin lipsa uneia dintre condiţiunile esenţiale pentru validitatea convenţiunilor cerute de art. 948 şi urm. c. civ. anume capacitatea, poate da naştere la o obligaţiune comercială atunci când e garantată de către un comerciant major printr-o scrisoare separată comercială, rămânând acesta debitor în locul minorilor; pentru că fidejusiunea conform art. 1653 al 2 c. civ. aplicabil şi în materie comercială conform art. 42 c. com. în caz de minoritate a debitorului principal, e admisă ca o excepţie a regulii accesorium cedit principali, spre a garanta pe creditor atunci când debitorul invoacă nulitatea obligaţiunii sale.

Judecata

Asupra acţiunii comerciale de faţă;

Având în vedere că părăţii prezenţi P. Zilberman şi Simon Barasch fiind minori cambia semnată de către ei este nulă lipsindu-i una dintre condiţiunile esenţiale pentru validitatea convenţiunilor conform art. 948 c. civ. şi anume capacitatea, astfel în cât faţă de ei acţiunea urmează a fi respinsă ca nefondată;

Având în vedere că părăţul absent Avram Zilberman garantează plata cambiei menţionate, printr-o scrisoare comercială alătită în copie la dosar, prin care cere ca să se trimită cambia spre achitare, cambie care însă nu a fost achitată nici până astăzi;

Considerând că deşi în principiu fidejusiunea fiind o obligaţie accesorie urmează soarta obligaţiei principale care dacă se anulează, ar urma ca şi obligaţia accesorie să se anuleze totuşi pentru cazurile de nulităţi relative cum este în specie minoritatea, obligaţia accesorie a fidejusiunii având de scop tocmai să garanteze creditul debitorilor principali, rămâne valabilă în baza art. 1653 c. civ. aplicabil şi în materia comercială în lipsa unui alt text de lege analog în specie;

Considerând că faţă de acestea acţiunea urmează a fi admisă în parte şi anume în contra fidejuseiului A. Z. care deşi regulat citat nu se prezintă astăzi în instanţă spre a opune ceva în apărare, respingându-se în contra celorlalţi 2 debitori minori;

Pentru aceste motive judecata, admite, etc

Judecător. (s) D. C. Zaharia

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurentul Ministerul Agriculturii şi domeniilor prin d-l avocat R. Popescu.

Intimatul Nastase Coman ş. a., lipsă.

Prescripţiune. — Interuperea ei. — Modul cum se operează. — Recunoaşterea de către debitor sau posesor a drepturilor celui în contra căruia se prescrie. — Interuperea prescripţiunii prin asemenea recunoaştere voluntară.

1 După art. 1865 al. 3 c. civil, interuperea civilă a prescripţiunii se operează prin recunoaşterea de către

debitor sau posesor a drepturilor celui în contra căruia prescrie. Astfel dacă partea plăteşte statului chirie mai mulţi ani pentru un loc ce este în litigiu, fără să facă nici o rezervă în ce priveşte dreptul de proprietate al aceluia loc, prin aceasta dănsul a recunoscut în mod voluntar dreptul statului de proprietar, şi deci violează art. 1865 al. 3 c. civ. tribunalul când respinge acţiunea statului declarând că prescripţiunea a fost împlinită în favoarea intimatilor, deşi ea fusese interuptă prin recunoaşterea voluntară a autorilor lor. (Cas. s. I, decizia No. 187 din 4 Martie 1913, prin care se casează sentinţa trib. Neamţu No. 212/1910).

¹⁾ Deciziile ale căror speţe sunt însemnate cu stelă * prezentând o importanţă juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Recurentul Dima Constantin prin d-l avocat Țepeluș.
Intimatul Ministerul Domeniilor prin d-l avocat S. D-trescu.

Legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea. — Dreptul de depedare acordat statului. — Modul de aplicare al acestui drept. — Excepțiunea stabilită pentru al doilea cumpărător. — Art. 26 din lege.

2. După art. 26 din legea din 1910 pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea statul are dreptul să depedeză pe cale administrativă pe toți cumpărătorii de loturi mici cari nu s'au stabilit și nu au rămas în permanență și efectiv la terenurile cumpărate, și acest drept statul îl are și contra ori cărui deținător care va fi cumpărat pământul de la cumpărătorul primitiv, cu singura excepțiune pentru al doilea cumpărător de a fi stabilit în ori-ce parte a Dobrogei dacă el avea capacitatea de a dobândi loturi mici, și dacă va dovedi că atât el cât și autorul lui, fie-care pe timpul cât a stăpânit, a fost stabilit efectiv în Dobrogea.

Ca de aci rezultă, că de excepțiunea de a fi stabilit în ori-ce parte a Dobrogei, nu poate beneficia de cât cel ce va dobândi în al doilea rând pământul de la cumpărătorul primitiv, iar nu și cel ce a cumpărat pământul direct de la stat. (Cas. s. I decizia No. 193 din 5 Martie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curții de apel Galați, s. I No. 182/910).

CASAȚIE S. II

Recurenta Soc. Rom.-Americană prin d-l avocat Al. Bălculescu.

Intimatul D-r I. Margulius s. a., prin d-nii avocați G. Dănilopol și Sc. Sc. Orăscu.

*Concesiune petroliferă.—Comisiunea de consolidare.— Constituirea ei.— Judecător de pace.— Lipsa sau împedizarea lui. — Înlocuirea cu altul delegat de Ministerul Justiției, iar nu de Primul Președinte al tribunalului. — Acoperirea viciului de constituire a primei instanțe prin judecata în apel. — Art. 5 l. p. consolidări și 11 din regulamentul ei, și art. 7 l. j. p.— Cesiunea unui contract de concesiune. — Contestație pendinte. — Dreptul cesionarului a o continuă și susține. — Timbru. — Amendă pentru completarea lui. — Plata amendei la instanța de trimitere.

1. a) Deși art. 11 din regulamentul legii pentru consolidarea drepturilor petrolifere prevede că, în caz de absență motivată a judecătorului de pace care face parte din comisiune, președintele comisiunii va putea să desemneze în locul lui pe unul din judecătorii de pace din circumscripția tribunalului, totuși această dispozițiune trebuie să fie pusă în concordanță cu art. 7 din legea judecătorilor de ocoale, care arată modul de înlocuire al judecătorilor de ocoale și după care, în caz de lipsă sau împedicare a vre-unui judecător de ocol, Ministerul Justiției poate delega, pentru a-l înlocui, pe un alt judecător de ocol, pe vre-un judecător de tribunal sau pe

vre-un magistrat stagiar care ar avea un stagiu de cel puțin un an Prin urmare, este rău constituită comisia de consolidare cu judecătorul de ocol delegat de Primul Președinte al tribunalului.

Odată apelată însă hotărârea comisiunii de consolidare, Curtea de apel judecând din nou cererile de consolidare, în virtutea efectului devolutiv al apelului, s'a acoperit viciul de care era izbită hotărârea primei instanțe din cauza neregulatei ei constituirii.

b) La instanța de trimitere, în urma casării, se poate plăti amenda pentru completarea timbrului, interesele fiscale fiind ocrotite prin aceasta.

c) Cesiunea drepturilor derivând dintr'un contract de concesiune cuprinde toate drepturile active și pasive, așa că cesionarul este în drept să continue și să susțină contestațiunea introdusă de către cedentele său, de și în contractul de concesiune nu se arată că se cedează și contestațiunea ce se găsește pendinte. (Cas. s. II decizia civilă No. 53 din 18 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel Craiova s. I No. 205/913).

Recurentul I. Pantazescu prin d-nii avocați N. Titulescu și Anton Filotti.

Intimatul I. D-tru Părușu zis Niță Dumitrescu prin d-l avocat Em. Antonescu.

Casație. — Depunerea motivelor. — Materie electorală. — Termenul în care ele au a fi depuse. — Art. 42 l. Curții de casație.

2. Motivele de casare în materie electorală trebuie să fi depuse până în prima zi fixată pentru judecată. Ast-fel motivele depuse după ce s'a amânat procesul, deși în aceiași zi, nu pot fi ținute în seamă. (Cas. s. II, decizia electorală No. 83 din 22 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei electorale a C. de Apel Galați s. I No. 70/913).

Cererea făcută de Procurorul Trib. Constanța de a se regulă competența în cauza lui G. Văcâră.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Judecătorie de pace. — Competință. — Caranțul de zi. — Refuz de a da concursul cerut pentru prinderea unor hoți. — Contravenție. — Art. 389 al. 11 c. penal.

3. Faptul unui locuitor de a refuza concursul ce i s'a cerut de un particular pentru prinderea autorilor unui furt, în timpul când era de gardă ziua, intră în prevederile art. 389 al. 11 c. penal și este de competență judecătorilor de ocoale de a-l judeca. (Cas. s. II, decizia penală No. 398 din 25 Februarie 1913, prin care s'a regulat competența trimițând afacerea la judecătoria rurală Adam Kliši).

Cererea făcută de d-l Procuror general al Maltiei Curții de a se regulă competența în cauza lui G. Dorneanu Radu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Competința penală a judecătoriei de pace. — Art. 308 combinat cu 165 c. penal.

4. Circumstanța agravantă prevăzută de art. 165 c.

penal, schimbând natura delictului prevăzut de art. 303 c. penal, delictul rămâne tot de competența judecătoriei de pace de a fi judecat (*Cas. s. II decizia penală No. 429 din 27 Februarie 1913, prin care s'a regulat competența trimițând afacerea la Judele Ocol. 6 București*).

CASAȚIE S. III

Recurentul Al. Zîră prin d-l avocat M. Cantacuzino.

Intimatul Ministerul Culeilor și Instr. Publice prin d-nii avocați N. Titulescu și Jean D-trescu.

Contencios administrativ. — Profesor de armonie la Conservator. — Transferarea lui dela Iași la București. — Necesitatea avizului favorabil al consiliului inspectorilor. — Aviz dat numai de minoritatea celui consiliu. — Ilegalitatea transferării. — Anularea ei în urmă de către un alt ministru. — Recurs în contra acestei anulări. — Respingerea recursului. — Art. 5 al. f din l. Curții de casație; art. 23, 33, 34 și 35 l. învățământului secundar și superior și art. 121 din regulamentul Conservatoarelor de muzică.

1. După art. 33 din legea învățământului secundar și superior, când un loc de profesor rămâne vacant, numirea se face de Ministru dintre persoanele cari figurează pe tablele de capacitate respective și cari vor fi făcut cerere și cu condițiune să aibă în favoarea lor avizul consiliului inspectorilor secundari dat în urma cercetării statului personal al lor; iar după art. 35, toate numirile și transferările de profesori cari se vor face fără respectarea prescripțiilor prevăzute de art. 23—34 inclusiv vor fi nule de drept.

Prin urmare, dacă se constată că în consiliul inspectorilor învățământului secundar, chemat conform legii a se pronunța asupra cererii de transferare a unui profesor dela catedra de armonie a Conservatorului de muzică dela Iași la catedra similară vacantă la Conservatorul din București, majoritatea în număr de patru a fost de părere a se cere avizul comisiei speciale prevăzută de art. 157—159 și 160 din regulamentul conservatoarelor de muzică și artă dramatică, asupra tuturor candidaților înscrși pentru ocuparea acestei catedre prin concurs, pe motiv că regulamentul nu dă preferință transferărilor, ci prevede categoric că drumul relativ la aceste numiri este concursul, pentru ca recrutarea să dea acestor școale cele mai bune elemente dintre concurenții ce se prezintă, iar minoritatea în număr de doi a opinat pentru transferare, pentru motivul că ocuparea unei catedre vacante se poate face în primul loc prin transferare și numai dacă nu este cazul a se face o transferare, se recurge la numire prin concurs; și Ministrul, raliindu-se la opinia minorității, a procedat la transferare, contra dispozițiilor art. 33 din legea învățământului secundar și superior, care cere în acest caz avizul favorabil al consiliului inspectorilor,

această transferare este ilegală și deci poate fi anulată mai târziu de un alt ministru fără a i se putea imputa vre-o călcare a legii. (*Cas. III, decizia No. 172, din 15 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Ministerului Cult lor, No. 2105/913 prin care se declară nulă numirea sa ca profesor de armonie la conservatorul din București prin transferarea sa dela catedrala similară din Iași*).

Recurenta Societatea Alois Müller Fii prin d-l avocat M. An-tonescu.

Intimatul Minist. Industriei și Comerț, prin d-l avocat Isaia G. Ionescu.

*Contencios administrativ. — Decizie ministerială care calcă art. 1 din legea repaazului duminical, aplicându-l și fabricanților de pâine. — Recurs în casație. — Admitere. — Deosebirea între actele de guvernământ și actele de autoritate administrativă. — Art. 5 § 3 lit. f, art. 32 al. 7 și 63 l. Curții de casație.

2. Deși prin art. 1 din legea repaazului duminical se prevede că ori-ce impiegat, elev, lucrător sau meseriaș întrebuințat în vre un stabiliment sau întreprindere industrială sau comercială se va bucura de repaaz în zilele de Duminică și sărbătorile legale, de la orele șase dimineața și până a doua zi la aceeași oră, în care timp stabilimentele vor înceta de a funcționa și vor fi închise, totuși prin art. 4 din aceeași lege și art. 6 din regulamentul ei, se exceptează de la această obligațiune fabricațiunea și desfacerea produselor alimentare destinate consumațiunii imediate, cum este pâinea, iar personalul acestor stabilimente, împărțit în serii, va avea o altă zi de repaaz în cursul săptămânei.

Așa dar, este ilegală decizia dată de Ministerul de Industrie și Comerț la 11 Iunie 1912, prin care se dispune aplicarea fără nici o excepțiune a dispozițiilor art. 1 din legea asupra repaazului duminical tuturor brutăriilor și franzelăriilor din Capitală, prin închiderea lor în toate Duminicele și sărbătorile legale, de la orele șase dimineața până a doua zi la aceeași oră. O asemenea decizie nu are caracterul unui act de guvernământ, ci este un act de autoritate administrativă supus jurisdicției Înaltei Curți de Casație. (*Cas. s. III, decizia 179 din 22 Martie 1913, prin care s'a admis recursul și în consecință declară ilegală decizia Minst. Industriei și Comerțului din 11 Iunie 1912, relativă la aplicarea dispozițiilor art. 1 din legea repaazului duminical și invită pe Minister să o desființeze*).

Ecouri dela examenele de drept

XX

— Care sunt regulile principale ale dreptului?

— Nu face altuia ceia ce nu vrei să-ți faciă altul ție; fă altuia, ceia ce vrei să-ți faciă altul ție; nu răvni la bunul altuia!